

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Michaely Bejčkové a soudců Faisala Husseiniho a Ondřeje Mrákoty ve věci žalobce: **T. K.**, zastoupeného advokátkou Mgr. Rebekou Moťovskou Židuliakovou, Husovo náměstí 139, Ledec nad Sázavou, proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**, Komenského náměstí 125, Pardubice, proti rozhodnutí ze dne 18. 7. 2023, čj. KrÚ 62311/2023/ODSH/12, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 31. 1. 2024, čj. 66 A 7/2023 - 34,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Městský úřad Holice uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku a rozhodnutí o přestupku doručil do datové schránky jeho zmocněnce dne 22. 12. 2022. Žalobce či další osoby jednající jeho jménem pak v následujících týdnech a měsících (mezi lednem a dubnem 2023) činili procesní kroky, které patrně měly vést k podání odvolání proti tomuto rozhodnutí. Podat odvolání řádně se však nepodařilo, a proto je Krajský úřad Pardubického kraje coby odvolací orgán zamítl pro nepřijatelnost. Žalobce se proti tomu bránil u Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích. Neuspěl. Proti zamítavému rozsudku krajského soudu podal žalobce (*stěžovatel*) kasační stížnost.

[2] Stěžovatel tvrdí, že jeho odvolání sice bylo odesláno z datové schránky třetí osoby, ale že včas odstranil jeho vadu a podepsal je. Odvolací orgán a krajský soud se zřejmě domnívaly, že vadu odvolání bylo možné odstranit jen předložením plné moci pro majitelku datové schránky, ale v tom se mýlily. Kasační stížnost má stěžovatel za přijatelnou. Krajský soud podle něj totiž rozhodl v rozporu s ustálenou judikaturou (konkrétně s rozsudky NSS ze dne 30. 1. 2019, čj. 6 As 22/2018 - 30, a ze dne 5. 8. 2022, čj. 10 As 346/2021 - 38; a také s rozsudkem rozšířeného senátu ze dne 6. 2. 2019, čj. 6 As 405/2017 - 33, č. 3860/2019 Sb. NSS). NSS nadto dosud nerozhodoval ve věci, ve které odvolání sice podala třetí osoba, ale odvolatel k němu doplnil podpis, takže je kasační stížnost přijatelná i pro novou právní otázku.

[3] Ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje stěžovatelovy zájmy (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, odmítne ji jako nepřijatelnou (usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, a ze dne 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS, body 11–12).

[4] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[5] Zprv, krajský soud postupoval v souladu s dosavadní judikaturou NSS. Zadruhé, stěžovatelův případ nepřináší žádnou dosud neřešenou právní otázku – jen poněkud nepřehledné skutkové okolnosti, na které se ale uplatní obvyklá zákonná pravidla a judikатурní závěry.

[6] Má-li být odvolání věcně projednáno, je třeba, aby splňovalo zákonné požadavky. Mimo jiné musí být podáno vhodnou formou, musí být podepsáno, a pokud ho podává někdo jiný než účastník předchozího řízení, musí být doložena plná moc (§ 37 odst. 4, § 37 odst. 2 a § 33 odst. 1 správního řádu). Pokud odvolání nemá vhodnou formu – není učiněno písemně ani ústně do protokolu ani v náležitě elektronické podobě, ale například jen prostým e-mailem – lze to napravit do pěti dnů; k nápravě se odvolatel nevyzývá (rozsudek NSS ze dne 23. 9. 2009, čj. 9 As 90/2008-70, č. 2041/2010 Sb. NSS). Pokud odvolání není podepsáno osobou oprávněnou k jeho podání – písemně, uznávaným elektronickým podpisem či fikcí na základě odeslání z datové schránky podepisujícího – k doplnění podpisu se odvolatel (případně jeho zmocněnec) vyzve a stanoví se mu přiměřená lhůta (§ 37 odst. 3 správního řádu; rozsudek NSS ze dne 30. 3. 2023, čj. 4 As 85/2021 - 40, bod 22). Pokud k odvolání není připojena plná moc, ač je jí třeba, k jejímu doplnění se opět vyzývá spolu se stanovením přiměřené lhůty (rozsudek NSS ze dne 28. 11. 2019, čj. 10 As 237/2018 - 27, bod 9).

[7] Odvolání odeslané z datové schránky je přičitatelné osobě, z jejíž datové schránky bylo odesláno. Není-li tato osoba účastníkem předchozího řízení (tj. oprávněným odvolatelem), je třeba, aby doložila své zmocnění k zastupování oprávněného odvolatele (rozsudky NSS ze dne 3. 12. 2024, čj. 5 As 211/2024 - 32, bod 18; a 6 As 22/2018, bod 18). Právě uvedené neplatí, obsahuje-li datová zpráva odvolání náležitě podepsané samotným odvolatelem (srov. 6 As 405/2017, bod 26).

[8] Soud teď popíše procesní úkony vůči správním orgánům, které stěžovatel či různí lidé za něj jednající učinili po doručení rozhodnutí o přestupku, a rovnou je právně okomentuje:

1. Stěžovatel byl v řízení o přestupku před městským úřadem zastoupen zmocněncem „Alfonsem“, do jehož datové schránky bylo proto rozhodnutí o přestupku doručeno.
2. Poslední den lhůty pro podání odvolání (6. 1.) přišel městskému úřadu prostý e-mail (bez uznávaného podpisu) z e-mailové schránky „Bartoloměje“. Jeho obsahem bylo sdělení, že stěžovatel podává odvolání proti rozhodnutí

o přestupku ve své věci. I takový postup umožňuje dodržet procesní lhůtu pro podání odvolání, ovšem za předpokladu, že účastník nedostatek formy svého úkonu sám napraví (tedy bez výzvy), a to do pěti dnů (typicky na papíru s vlastnoručním podpisem, e-mailem s uznávaným podpisem nebo datovou zprávou).

3. Na sklonku pátého dne po podání odvolání (11. 1.) dostal městský úřad stejné blanketní odvolání, tentokrát však odeslané z datové schránky „Cecílie“. Odvolání tak teď už bylo podáno náležitou elektronickou formou; nebylo však nijak podepsáno, a správní orgány ho proto správně považovaly za přičitatelné osobě, z jejíž datové schránky bylo odesláno. Tato osoba byla odlišná od stěžovatele, městský úřad proto požadoval předložení plné moci, kterou stěžovatel této osobě nejspíš udělil – a k tomu vyzval jak „Cecílii“, tak stěžovatele samotného. (V této situaci už nepřicházelo v úvahu, aby stěžovatel místo toho dodatečně doplňoval svůj vlastní podpis. Pokud chtěl stěžovatel v řízení vystupovat sám za sebe, neměl ke zhojení vady původního podání využívat jinou osobu a její datovou schránku, ale místo toho měl v pětidenní lhůtě poslat e-mail se svým vlastním uznávaným podpisem, zprávu z vlastní datové schránky nebo vlastnoručně podepsané odvolání v papírové podobě.)
4. Výzvě ani jeden z vyzvaných nevyhověl. Namísto toho přišla městskému úřadu další datová zpráva od „Cecílie“, jen mírně doplněná: text blanketního odvolání připojený v příloze byl doplněn o podpis (parafu). Patrně mělo jít o odvolání podepsané na papíru stěžovatelem a poté oskenované. Vada podání, kterou městský úřad vytkl, tak nadále přetrvávala: odvolání v řádné formě podala za stěžovatele „Cecílie“, ale její procesní vztah k němu nebyl doložen.
5. Městský úřad pak předal věc krajskému úřadu. Ten vyzval stěžovatele k nápravě (k zaslání plné moci pro „Cecílii“) ještě prostřednictvím jeho původního zmocněnce „Alfonse“. Ani tato výzva splněna nebyla. Namísto toho přišel (11. 4.) e-mail s uznávaným podpisem od „Dalily“; jeho přílohou bylo už dříve předložené odvolání s oskenovaným podpisem, tentokrát ovšem konvertované (tedy náležitě podepsané). To znamenalo, že stěžovatel – po třech měsících od uplynutí lhůty pro podání odvolání – dal poprvé najevo, že odvolání je mu formálně přičitatelné. Pro to však (po uplynutí prvotní pětidenní lhůty) už nebyl prostor, a ostatně k ničemu takovému stěžovatel ani vyzýván nebyl.

[9] Odvolání, které bylo ve stěžovatelově věci podáno na sklonku lhůty z datové schránky cizí osoby („Cecílie“), tak bylo podáno osobou neoprávněnou – její oprávnění jednat za stěžovatele nebylo navzdory výzvám správních orgánů doloženo. Krajský soud proto rozhodl v souladu s ustálenou judikaturou, když souhlasil se zamítnutím odvolání. Napadený rozsudek není v rozporu ani s těmi rozsudky NSS, na které stěžovatel odkázal ve své kasační stížnosti. Závěry dvou z těchto rozsudků (6 As 22/2018 a 6 As 405/2017) jsou souladné se závěry krajského soudu: podání odeslané z datové schránky určité osoby je přičitatelné jiné osobě, jen pokud ho tato jiná osoba náležitě podepsala; jinak je nutné jednat s tím, komu datová schránka patří (respektive zjišťovat, zda je oprávněn činit podání v řešené věci). Závěry třetího rozsudku (10 As 346/2021) se vztahují k nepodepsané žalobě odeslané

z datové schránky advokátní kanceláře (právnícké osoby) a doplněné plnou mocí pro advokáta (fyzickou osobu) a lze je shrnout takto: soud takovou žalobu nemůže odmítnout, dokud nedá prostor k tomu, aby advokát, případně sám žalobce, žalobu dodatečně podepsal. Takto úzce pojatý závěr však na stěžovatelovu věc nedopadá.

[10] Stěžovatelova teze o tom, že krajský soud nerespektoval dosavadní judikaturu, a tím pochybil, tedy neobstojí. Stejně tak nelze tvrdit, že by v této věci bylo třeba vyřešit novou právní otázku. Sám stěžovatel své otázky formuloval takto:

- *Je odvolání, které bylo podáno z datové schránky třetí osoby, bezvadné za situace, kdy je ve lhůtě stanovené správním orgánem k odstranění vady podání doplněno o podpis samotného účastníka řízení? Případně:*
- *Má být podání textově shodného odvolání s odstraněnou vadou původního podání, podané ve lhůtě k odstranění vady podání, hodnoceno jako odstranění vady původního podání, nebo jako nové, samostatné podání odvolání?*

[11] Tyto otázky, zdánlivě právně abstraktní, však zamlžují podstatu celého sporu, protože odhlíží od skutečného průběhu řízení. Ani stěžovatel, ani „Cecílie“, ani „Alfons“ nebyli vyzýváni k odstranění (nějaké, libovolné) vady podání. Byli vyzváni k tomu, aby stěžovatel předložil plnou moc pro „Cecílii“ – protože místo aby stěžovatel formální vadu svého odvolání napravil sám, využil k zaslání svého nepodepsaného odvolání její datové schránky, a v takovém případě se úkon přičítá majitelce datové schránky. Tímto krokem stěžovatel sám předurčil způsob, jakým mohl dodatečně formalizovat svůj úmysl podat odvolání: jedinečně prokázat vztah zastoupení s majitelkou schránky. Už vůbec v této věci nešlo o nějaké nové (druhé) odvolání (o němž se píše v druhé variantě otázky).

[12] Krajský soud se neodchýlil od dosavadní judikatury a ve věci nebylo třeba ani vyřešit novou právní otázku. NSS proto kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, čj. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, body 51–53). Stěžovatel úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady nevznikly (§ 60 odst. 1 a § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. března 2025

Michaela Bejčková
předsedkyně senátu